

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Цагдаагийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2023/05-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Архангай аймаг

2023 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа

Утас: 7033-3141

Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn

Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар

Утас: 7033-2860

Цахим хаяг: Nerguibaatar@audit.gov.mn

Аудитор Г.Цог-Эрдэнэ

Утас: 7033-3019

Цахим хаяг: Tsogerdeneg@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

65130 Цэцэрлэг, Архангай аймаг
Утас/Факс:976-70333141
И-мэйл: arkhangai@audit.gov.mn

2023-02-13 № 28

танай _____-ны № _____-т

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН ЦАГДААГИЙН
ГАЗРЫН ДАРГА Д.МӨНХХУЯГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Цагдаагийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Монгол Улсын 2022 оны төсвийн тухай хуулиар улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Цагдаагийн газрын конторын болон түр саатуулах байрны барилга /Х.6.1.7/ 2022-2023 онд хэрэгжихээр батлагдаж, барилгын ажлыг 2023 оны 11 дүгээр сарын 20-нд дуусгаж, ашиглалтанд хүлээлгэн өгөхөөр төлөвлөсөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилтуудыг хангахад чиглэсэн 4 зорилтын хүрээнд 32 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, хэрэгжилтийг 88.7 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

003020102

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>177,274,160.70</u>	<u>206,113,264.75</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	00.00	20,616,034.80
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	00.00	20,616,034.80
3121	Төгрөг	00.00	20,616,034.80
31211	Төрийн сангийн харилцах	00.00	20,616,034.80
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	177,274,160.70	185,497,229.95
351	Түүхий эд материал	94,960,249.27	99,025,228.54
35110	Тусгай зориулалттай материал	94,484,060.70	97,390,826.40
35130	Эм боох материал	476,188.57	1,634,402.14
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	68,000.00	68,000.00
354	Хангамжийн материал	68,049,372.43	75,490,616.41
35410	Бичиг хэргийн материал	4,922,569.99	10,397,939.99
35420	Аж ахуйн материал	4,619,632.70	4,576,954.70
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	57,739.00	57,739.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	00.00	2,951,943.00
35460	Хүнсний материал	298,527.51	54,519.99
35470	Бусад хангамжийн материал	58,150,903.23	57,451,519.73
35600	Мал амьтад	14,196,539.00	10,913,385.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>3,057,042,569.56</u>	<u>2,844,601,923.89</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,057,042,569.56	2,844,601,923.89
392	Биет хөрөнгө	2,945,164,610.16	2,732,985,444.25
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,571,890,555.39	2,464,204,459.06
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(271,722,040.08)	(343,861,450.80)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	533,334,966.91	559,280,931.87
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(211,541,370.66)	(218,914,469.53)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	445,834,859.37	413,317,251.16
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(184,496,262.20)	(204,880,511.35)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	59,875,062.31	51,360,056.80
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(34,017,616.95)	(23,376,879.07)
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж	34,765,656.00	34,765,656.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,504,000.00	1,504,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(263,199.93)	(413,599.89)
393	Биет бус хөрөнгө	111,877,959.40	111,616,479.64
39301	Програм хангамж	1,100,919.00	1,100,919.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(412,959.60)	(674,439.36)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	111,190,000.00	111,190,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>3,234,316,730.26</u>	<u>3,050,715,188.64</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>3,234,316,730.26</u>	<u>3,050,715,188.64</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,234,316,730.26	3,050,715,188.64
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,217,503,662.04	1,217,503,662.04
51101	Өмч: - төрийн	1,217,503,662.04	1,217,503,662.04
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,451,769,855.71	1,511,926,978.60
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,451,769,855.71	1,695,528,520.22
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	(183,601,541.62)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	565,043,212.51	321,284,548.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>3,234,316,730.26</u>	<u>3,050,715,188.64</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,067,234,302.57	3,266,462,505.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	333,030,652.57	328,638,418.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	313,530,652.57	328,638,418.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	212,503,888.00	294,965,288.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	91,664,028.00	103,928,674.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	6,384,800.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	120,839,860.00	184,651,814.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан-Үндсэн хөрөнгө	89,933,744.57	11,561,831.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан-Бараа материал	11,093,020.00	22,111,299.00
122	Тусламжийн орлого	19,500,000.00	00.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	19,500,000.00	00.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,734,203,650.00	2,937,824,087.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,687,165,100.00	2,904,514,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,687,165,100.00	2,904,514,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	47,038,550.00	33,309,487.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,350,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	10,150,487.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	35,688,550.00	23,159,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,168,368,829.63	3,354,227,159.64
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,168,368,829.63	3,354,227,159.64
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,124,127,675.63	3,306,199,046.64
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,301,142,336.00	2,450,494,658.20
210101	Үндсэн цалин	1,143,490,944.00	1,253,333,039.00
210102	Нэмэгдэл	1,100,382,241.00	1,094,365,364.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	22,520,000.00	40,050,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	34,749,151.00	62,746,255.20
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	48,428,429.00	50,986,384.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,887,687.00	1,689,375.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	362,389.00	177,828.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	171,587.00	145,028.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	42,897.00	60,780.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	45,963,869.00	48,913,373.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	121,063,169.00	116,609,900.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	14,156,922.00	11,955,708.00
210302	Түлш, халаалт	99,083,849.00	97,544,157.00
210303	Цэвэр, бохир ус	7,822,398.00	7,110,035.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	210,280,944.10	212,926,618.30
210401	Бичиг хэрэг	19,370,929.00	19,938,750.00
210402	Тээвэр, шатахуун	147,449,358.30	155,213,757.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	14,184,063.00	13,293,717.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	315,000.00	490,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,478,652.20	7,149,310.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	24,482,941.90	16,841,084.30
2105	Нормативт зардал	29,821,494.43	27,282,873.94
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	204,971.43	267,286.43
210502	Хоол, хүнс	28,408,523.00	24,308,587.51
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,208,000.00	2,707,000.00

Архангай аймгийн Цагдаагийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	69,890,090.00	60,800,583.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	17,215,520.00	4,683,640.00
210604	Урсгал засвар	52,674,570.00	56,116,943.00
2107	Томилолт, зочны зардал	20,945,000.00	18,805,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	20,945,000.00	18,805,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	19,268,678.01	29,726,691.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	17,257,500.00	27,720,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	909,450.00	878,100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	579,000.00	616,000.00
210807	Газрын төлбөр	341,580.00	185,011.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	181,148.01	327,580.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	303,287,534.79	338,565,738.20
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,500,590.50	17,201,094.51
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	297,027,087.69	320,965,643.69
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	44,241,154.00	48,028,113.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	11,079,600.00	13,950,400.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	500,000.00	1,375,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	10,579,600.00	12,575,400.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	26,796,904.00	34,077,713.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	26,796,904.00	34,077,713.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	6,364,650.00	00.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,364,650.00	00.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(101,134,527.06)	(87,764,654.64)
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	00.00	95,836,886.98
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	00.00	95,836,886.98
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	00.00	(95,836,886.98)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(101,134,527.06)	(183,601,541.62)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,825,868,554.00	3,066,867,834.80
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	91,664,904.00	129,043,747.80
120	Нийтлэг татварын бус орлого	91,664,904.00	129,043,747.80
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	91,664,904.00	129,043,747.80
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	91,664,904.00	103,945,713.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	25,098,034.80
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,734,203,650.00	2,937,824,087.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,687,165,100.00	2,904,514,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,687,165,100.00	2,904,514,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	47,038,550.00	33,309,487.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,350,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	10,150,487.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	35,688,550.00	23,159,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2,805,270,554.00	3,034,955,900.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,805,270,554.00	3,034,955,900.00

Архангай аймгийн Цагдаагийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,767,393,650.00	2,978,760,787.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,307,148,300.00	2,457,507,200.00
210101	Үндсэн цалин	1,215,527,900.00	1,317,111,760.63
210102	Нэмэгдэл	1,032,757,900.00	1,009,419,829.37
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	22,520,000.00	39,707,416.00
210104	Урамшуулал	00.00	78,411,772.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	36,342,500.00	12,856,422.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	48,634,700.00	50,997,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	2,037,593.00	1,689,375.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	214,484.00	177,828.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	171,587.00	142,264.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	42,897.00	63,564.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	46,168,139.00	48,924,469.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	121,064,200.00	116,609,900.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	14,156,922.00	11,955,708.00
210302	Түлш, халаалт	99,084,880.00	97,544,157.00
210303	Цэвэр, бохир ус	7,822,398.00	7,110,035.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	157,813,800.00	198,254,387.00
210401	Бичиг хэрэг	17,861,219.00	27,004,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	119,350,000.00	148,213,030.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	13,923,063.00	13,293,717.00
210404	Ном, хэвлэл	120,000.00	00.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	315,000.00	637,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,244,518.00	9,105,740.00
2105	Нормативт зардал	29,180,100.00	28,103,500.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	300,000.00	1,289,500.00
210502	Хоол, хүнс	27,573,100.00	24,005,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,307,000.00	2,809,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	58,394,850.00	58,915,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	4,100.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	9,441,050.00	3,813,300.00
210604	Урсгал засвар	48,953,800.00	55,097,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	20,955,000.00	18,818,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	20,955,000.00	18,818,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	19,227,500.00	32,920,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	17,257,500.00	31,020,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	910,000.00	878,100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	660,000.00	636,800.00
210807	Газрын төлбөр	400,000.00	386,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,975,200.00	16,633,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,680,000.00	00.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,295,200.00	16,633,300.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	37,876,904.00	56,195,113.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	11,080,000.00	22,117,400.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	500,000.00	9,542,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	10,580,000.00	12,575,400.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	26,796,904.00	34,077,713.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	26,796,904.00	34,077,713.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	20,598,000.00	31,911,934.80
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	20,598,000.00	11,295,900.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	20,598,000.00	11,295,900.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	20,598,000.00	11,295,900.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	20,598,000.00	11,295,900.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(20,598,000.00)	(11,295,900.00)

8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	20,616,034.80
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	20,616,034.80

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2021 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	1,216,503,662.04	565,043,212.51	1,552,904,382.77	3,334,451,257.32
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,216,503,662.04	565,043,212.51	1,552,904,382.77	3,334,451,257.32
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	1,000,000.00	00.00	(101,134,527.06)	(100,134,527.06)
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,217,503,662.04	565,043,212.51	1,451,769,855.71	3,234,316,730.26
D01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,217,503,662.04	565,043,212.51	1,451,769,855.71	3,234,316,730.26
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	243,758,664.51	243,758,664.51
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,217,503,662.04	565,043,212.51	1,695,528,520.22	3,478,075,394.77
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	(243,758,664.51)	0.00	(243,758,664.51)
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	(183,601,541.62)	(183,601,541.62)
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,217,503,662.04	321,284,548.00	1,511,926,978.60	3,050,715,188.64

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,974,382,600.00	2,974,382,600.00	00.00	100.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,974,382,600.00	2,974,382,600.00	00.00	100.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,958,677,200.00	2,958,677,200.00	00.00	100.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,457,507,200.00	2,457,507,200.00	00.00	100.00

Архангай аймгийн Цагдаагийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

210101	Үндсэн цалин	1,406,015,500.00	1,317,111,760.63	88,903,739.37	93.68
210102	Нэмэгдэл	899,162,000.00	1,009,419,829.37	(110,257,829.37)	112.26
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	86,000,000.00	39,707,416.00	46,292,584.00	46.17
210104	Урамшуулал	50,000,000.00	78,411,772.00	(28,411,772.00)	156.82
210105	Гэрээт ажлын хөлс	16,329,700.00	12,856,422.00	3,473,278.00	78.73
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	50,997,500.00	50,997,500.00	00.00	100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	00.00	1,689,375.00	(1,689,375.00)	
210202	Тэтгэмжийн даатгал	00.00	177,828.00	(177,828.00)	
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	00.00	142,264.00	(142,264.00)	
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	00.00	63,564.00	(63,564.00)	
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	50,997,500.00	48,924,469.00	2,073,031.00	95.94
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	116,609,900.00	116,609,900.00	00.00	100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,959,400.00	11,955,708.00	(996,308.00)	109.09
210302	Түлш, халаалт	101,077,400.00	97,544,157.00	3,533,243.00	96.50
210303	Цэвэр, бохир ус	4,573,100.00	7,110,035.00	(2,536,935.00)	155.48
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	194,323,900.00	194,323,900.00	00.00	100.00
210401	Бичиг хэрэг	27,172,400.00	27,004,900.00	167,500.00	99.38
210402	Тээвэр, шатахуун	144,104,900.00	144,322,543.00	(217,643.00)	100.15
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	13,263,700.00	13,253,717.00	9,983.00	99.92
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	636,900.00	637,000.00	(100.00)	100.02
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,146,000.00	9,105,740.00	40,260.00	99.56
2105	Нормативт зардал	26,624,500.00	26,624,500.00	00.00	100.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,289,500.00	1,289,500.00	00.00	100.00
210502	Хоол, хүнс	23,905,000.00	23,905,000.00	00.00	100.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,430,000.00	1,430,000.00	00.00	100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	70,211,200.00	70,211,200.00	00.00	100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	11,300,000.00	11,300,000.00	00.00	100.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,813,300.00	3,813,300.00	00.00	100.00
210604	Урсгал засвар	55,097,900.00	55,097,900.00	00.00	100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	18,818,800.00	18,818,800.00	00.00	100.00
210702	Дотоод албан томилолт	18,818,800.00	18,818,800.00	00.00	100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	21,200,900.00	21,200,900.00	00.00	100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	19,300,000.00	19,300,000.00	00.00	100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	878,100.00	878,100.00	00.00	100.00

Архангай аймгийн Цагдаагийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	636,800.00	636,800.00	00.00	100.00
210807	Газрын төлбөр	386,000.00	386,000.00	00.00	100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2383300.00	2383300.00	00.00	100.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,383,300.00	2,383,300.00	00.00	100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	15705400.00	15705400.00	00.00	100.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	15,705,400.00	15,705,400.00	00.00	100.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	9,542,000.00	9,542,000.00	00.00	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,163,400.00	6,163,400.00	00.00	100.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,974,382,600.00	2,974,382,600.00	00.00	100.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,904,514,600.00	2,870,436,887.00	34,077,713.00	98.83
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,904,514,600.00	2,870,436,887.00	34,077,713.00	98.83
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	69,868,000.00	103,945,713.00	(34,077,713.00)	148.77
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	69,868,000.00	103,945,713.00	(34,077,713.00)	148.77
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	150.00	145.00	05.00	96.67
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00	00.00	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	146.00	141.00	05.00	96.58
620003	Үйлчлэх ажилтан	03.00	03.00	00.00	100.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	150.00	145.00	05.00	96.67
650002	Төрийн тусгай албан хаагч (ТТ)	147.00	143.00	04.00	97.28
650010	Гэрээт ажилтан	03.00	02.00	01.00	66.67

2.5 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	33,309,487.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	33,309,487.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	31,379,487.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,930,487.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,890,487.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	40,000.00
2105	Нормативт зардал	1,479,000.00
210502	Хоол, хүнс	100,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,379,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,720,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,720,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14250000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,250,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1930000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,930,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,930,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	33309487.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	33,309,487.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,150,487.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	23,159,000.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар залруулагдаагүй нийт 3,197.7 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрсэнд зөвлөмж өглөө.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.1.2. Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тус байгууллагын үндсэн хөрөнгөнд бүртгэлтэй хөрөнгүүдийн ашиглалтын хугацаа, элэгдэлийн тооцооллыг тулган шалгахад үндсэн хөрөнгийн шинжийг агуулаагүй, элэгдэл байгуулахад тохиромжгүй тоног төхөөрөмж, тавилга, аж ахуйн эд хогшлийн дансанд бүртгэлтэй 23 нэр төрлийн 29 ширхэг 3,197,724 төгрөгийн үндсэн хөрөнгүүд бүртгэлтэй байна.

Өгсөн зөвлөмж: ТӨБЗГ-ын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолын 2.2-д “...Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй боловч үндсэн хөрөнгийн шинжийг агуулаагүй, элэгдэл байгуулахад тохиромжгүй хөрөнгийг эргэлтийн хөрөнгийн дансанд шилжүүлэх...”, 2. УСНББОУС 17-ын 13.а-д “бараа, үйлчилгээний үйлдвэрлэл буюу нийлүүлэлтэнд ашиглах, бусдад түрээслэх эсвэл удирдлагын хэрэгцээнд ашиглах зорилгоор эзэмшиж байгаа”, 13.б-д “нэгээс дээш тайлант үед ашиглагдахаар хүлээгдэж буй” хөрөнгийг үндсэн хөрөнгө гэж заасан мөн 71-д “... Хөрөнгийг үл хүлээн зөвшөөрсөн үед хөрөнгийн элэгдлийг зогсооно...” гэсэн заалтын дагуу үндсэн хөрөнгийн шинжийг агуулаагүй хөрөнгийг эргэлтийн хөрөнгөнд шилжүүлэх арга хэмжээг авч ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 06 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		мянган төгрөгөөр/										
			Үүнээс										
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Цагдаагийн газар	1	3,197.7						1	3,197.7				

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.